

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12C/147/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114209664
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8114209664.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, zastúpená Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

žalobu zamieťa,
náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou doručenu Okresnému súdu Humenné dňa 27.9.2012 (zapísanej pod sp.zn. 17C/424/2012) žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na náhradu majetkovej škody vo výške 125,- eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumy 625,12 eur, prípadne aby medzitýmnym rozsudkom rozhodol tak, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Humenné, ktorý nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote.

Žalobu odôvodňoval tým, že v pozícii oprávneného subjektu navrhol vykonanie exekúcie pred zvoleným súdnym exekútorom pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere.

Exekučný súd bol povinný v zmysle ustanovení Exekučného poriadku po posúdení návrhu, exekučného titulu a žiadosti súdneho exekútora v 15- dňovej lehote udeliť poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, prípadne v uvedenej lehote o žiadosti na vykonanie exekúcie rozhodnúť inak.

Podľa vlastného vyjadrenia súd v lehote nerozhodol a následne bol žalobca nútený vyvinúť enormné úsilie, aby docielil vecný posun v exekučnom konaní, avšak napriek tomu exekučný súd nepostupoval v súlade so zákonom.

Podľa tvrdenia žalobcu v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietrahmi tak, že k vydaniu dohodnutia pristúpil až po veľmi dlhej dobe.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si predmetnou žalobou uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Majetková ujma predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Ďalším uplatneným nárokom je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá vznikla tým, že márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu viacerých rizík,

t. j. že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom dôjde k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, prípadne insolvenčii povinného.

Zároveň vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote mohol včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá a je potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu.

Náhrada nemajetkovej ujmy má byť vnímaná ako spravodlivá satisfakcia za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv so zdôraznením neexistencie akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu. S poukazom na uvedené, podľa tvrdenia žalobcu možno skonštatovať úplne zbytočné a právne nezdôvodniteľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu, ktoré spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku zrealizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcov, ale aj na strane jeho majiteľov. Napokon nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Potreba náhrady nemajetkovej ujmy, podľa tvrdenia žalobcu má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu.

Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z doteraz judikovaných súm, ktoré boli priznané sťažovateľom nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky pri konštatovaní prietahov za určité obdobie.

Žalobca namietal, že exekučný súd napriek tomu, že ním a vec prejednávaná týkajúca sa povinnej F. N., vedenej pod sp.zn. Okresného súdu Humenné 22Er 236/2010, nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu pretože žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, splňala všetky materiálne a formálne náležitosti predpokladané zákonom rozhodol o žiadosti na vykonanie exekúcie až dňa 1.7.2011 a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia.

Žalovaná žiadala zamietnuť žalobu z viacerých dôvodov. V prvom rade namietala procesné pochybenia zo strany žalobcu, ktorý v žalobách neuvádza spisové značky príslušných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody.

Vo všeobecnosti žalovaná namietala, že žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy a napriek tomu, že síce časť dôkazov uviedol, najmä odkazom na exekučné spisy, v skutočnosti však prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám.

Tvrdenie žalobcu, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaní sa nezakladá na pravde a má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pričom neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu bol jedným z dôvodov, pre ktorý Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných súd nečinnosťou exekučného súdu príkladmo pod sp. zn. II.ÚS211/2012, IV.ÚS 366/2012 a IV.ÚS 374/2012.

Zároveň žalovaná poukázala na to, že nie je splnená základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti ktorého je možné predmetnú žalobu podať po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti žalobcu.

Žalovaná poukázala na to, že dňa 23.4.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie náhrady škody a vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli doručené Okresnému súdu žaloby vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr, pričom z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky pod sp. zn. 2Cz38/76. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok.

Žalovaná zdôraznila, že žalobca podal na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky žiadosti o predbežné prerokovanie predmetných nárokov, avšak po výzve nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach,

prípadne oznámiť dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočností podstatné pre prerokovanie nároku.

Nakoľko neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o čo sám požiadal, nepovažuje tento za predbežne prerokovaný v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z..

Čo sa týka splnenia atribútov pre vznik nároku na náhradu škody v zmysle uvedeného zákona, je potrebné vychádzať zo znenia exekučného poriadku, v zmysle ktorého pre posudzovanie exekučného titulu, rozhodcovského rozsudku neplatí stanovená 15-dňová lehota na udelenie poverenia, prípadne na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, ak táto bola na súde podaná po 1.6.2011.

Pred 1.6.2011 v zmysle ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku tento znel vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Poukázal na to, že v samotnej dôvodovej správe k novelizovanému ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku je uvedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky ako zákonodarný zbor Slovenskej republiky.

Skutočnosť, že sa do formulácie vložili slová rozhodnutí rozhodcovských súdov predstavovala len explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto zákona.

Žalovaná okrem iného poukázala aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR pod sp. zn. I. ÚS 16/2002, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, Ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti v danej veci. Pojem zbytočné prieťahy obsiahnutý v článku 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci, sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prieťahy zbytočné v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Zároveň žalovaná poukázala na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. rozhodovať na základe prieťahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Zároveň uviedla, že zo skutkových okolností uvádzaných žalobcom vyplýva v niektorých žalobách k nesprávnemu úradnému postupu Okresných súdov, že k týmto malo dôjsť pred dňom 23.4.2009.

Ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim vo vydaní poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po 3 rokoch odo dňa, kedy sa žalobca o škode dozvedel, t. j. po 3 rokoch od uplynutia 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Vzhľadom na uvedené vzniesla námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.4.2009, t. j. 3 roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

K vyčíslenej škode a k nemajetkovej ujme zo strany žalobcu vyjadrila žalovaná názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy.

K príčinnej súvislosti žalovaná uviedla, že táto nie je daná ani pre prípad uplatnenej náhrady škody z nezákonného rozhodnutia súdu, prípadne z náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ktorý je zo strany žalobcu tvrdný a žiadala žalobu v plnom rozsahu zamietnuť.

Podľa § 115a ods. 2 O. s. p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať v drobných sporoch.

Podľa § 200ea O. s. p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000,-

eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Keďže vo veci ide o drobný spor (§ 200ea ods. 1 O. s. p.), súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 115a ods. 2 O. s. p.).

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi z exekučného spisu predloženého Okresným súdom Humenné:

Z exekučného spisu veci vedenej pod pôvodnou sp.zn. 17C 424/2012, povinnej: F. N., 22Er 236/2010 (ktorý bol vylúčený zo spisu tunajšieho súdu 12C 412/2012) mal súd zistené, že návrh o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bol doručený exekučnému súdu dňa 4.10.2010, exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu zo dňa 7.4.2010 sp.zn. SR 01725/10, ktorého zriaďovateľom bola Slovenská rozhodcovská a.s.. podaním zo dňa 18.10.2010 bol žiadaný právny zástupca oprávneného, ako aj sám oprávnený, aby exekučnému súdu doručili a oznámili výšku reálne poskytnutého úveru, priamy dôkaz na preukázanie akú sumu, akým spôsobom oprávnení poskytol povinnému reálne a koľko dlžník reálne zaplatil. Zmenku vystavenú dňa 24.2.2009 vyplnenú dňa 11.1.2010 a, aby uviedli v čom sú rozdielne dohodnuté práva a povinnosti zmluvných strán v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach. Stály rozhodcovský súd bol žiadaný o predloženie spisu. Na výzvu reagoval Stály rozhodcovský súd a dňa 8.11.2010 predložil obsah spisu. Právny zástupca oprávneného, ako aj sám oprávnený do tohto termínu nereagovali a uznesením zo dňa 6.6.2011 exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z odôvodnením, že všeobecné podmienky poskytnutia úveru spoločnosťou Pohotovosť s.r.o. obsahuje podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán takou je aj rozhodcovská doložka formulovaná bode 18. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná, napĺňa podmienku uvedenú v písm. q) bodu 1 prílohy smernice rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 v tom význame, že rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný a prostriedok riešenia sporov zo zmluvy čo je neprijateľné.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a bod 1 zák. č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.1a)

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 41 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom do 31.5.2010, exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Podľa § 41 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z., podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade a) rozhodnutí orgánov Európskej únie, 4e)b) rozhodnutí osvedčených ako európsky exekučný titul, 4ea)c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených, e) osvedčení o dedičstve, vykonateľných rozhodnutí bývalých štátnych notárstiev a dohôd nimi schválených, f) vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy a územnej samosprávy vrátane blokov na pokutu nezaplatenú na mieste, g) platobných výmerov, výkazov nedoplatkov vo veciach daní a poplatkov, ako aj zmierov schválených týmito orgánmi, h) vykonateľných rozhodnutí a výkazov nedoplatkov vo veciach sociálneho zabezpečenia, sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia, a vo veciach verejného zdravotného poistenia, i) iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon, j) dokladov vydaných podľa právneho predpisu platného v inom členskom štáte Európskej únie, ak ide o vymáhanie pohľadávky podľa osobitného predpisu.4eaa)

Podľa § 41 ods. 3 zák. č. 233/1995 Z. z., ak záväzok v notárskej zápisnici podľa odseku 2 písm. c) vznikol z právneho úkonu, predmetom ktorého bolo poskytnutie peňažných prostriedkov, môže sa exekúcia týkať iba sumy predstavujúcej poskytnuté peňažné prostriedky a úrokov z omeškania. Inak sa záväzok v notárskej zápisnici nemôže týkať zmluvných pokút.

Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z., exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z., súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 3 zák. č. 233/1995 Z. z., ak je uznesenie, ktorým sa žiadosť zamietla, právoplatné, súd exekučné konanie aj bez návrhu zastaví. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 4 zák. č. 233/1995 Z. z., odseky 1 až 3 sa nepoužijú v konaní o výkon rozhodnutia, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné trovy súdneho konania.

Podľa § 44 ods. 5 zák. č. 233/1995 Z. z., ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade cudzieho rozhodnutia, súd doručí návrh na vykonanie exekúcie povinnému do vlastných rúk. Ak povinný do 15 dní od doručenia návrhu na vykonanie exekúcie nepodá návrh na samostatné uznanie cudzieho rozhodnutia, súd poverí exekútora, ak sú splnené podmienky podľa odseku 2, aby vykonal exekúciu.

Podľa § 44 ods. 6 zák. č. 233/1995 Z. z., poverenie na vykonanie exekúcie obsahuje označenie) súdu, ktorý poveruje exekútora vykonaním exekúcie, b) exekútora, ktorý je poverený vykonaním exekúcie, c) exekučného titulu a orgánu, ktorý ho vydal, d) oprávneného a povinného, e) vymáhaného nároku, f) prípadne potvrdenie o vykonateľnosti cudzieho exekučného titulu.

Podľa § 44 ods. 7 zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom, poverenie na vykonanie exekúcie obsahuje okrem náležitostí podľa odseku 6 aj výšku preddavku na odmenu a na náhradu hotových výdavkov podľa § 197 ods. 3.

Podľa § 44 ods. 8 zák. č. 233/1995 Z. z., oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 zák. č. 233/1995 Z. z., súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu

oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 41 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 1.6.2010, exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Podľa § 41 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z., podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade

- a) rozhodnutí orgánov Európskej únie, 4e)
- b) rozhodnutí osvedčených ako európsky exekučný titul, 4ea)
- c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila,
- d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmliev nimi schválených,
- e) osvedčení o dedičstve, vykonateľných rozhodnutí bývalých štátnych notárstiev a dohôd nimi schválených,
- f) vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy a územnej samosprávy vrátane blokov na pokutu nezaplatenú na mieste,
- g) platobných výmerov, výkazov nedoplatkov vo veciach daní a poplatkov, ako aj zmliev schválených týmito orgánmi,
- h) vykonateľných rozhodnutí a výkazov nedoplatkov vo veciach sociálneho zabezpečenia, sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia, a vo veciach verejného zdravotného poistenia,
- i) iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmliev, ktorých výkon pripúšťa zákon,
- j) dokladov vydaných podľa právneho predpisu platného v inom členskom štáte Európskej únie, ak ide o vymáhanie pohľadávky podľa osobitného predpisu.4eaa)

Podľa § 41 ods. 3 zák. č. 233/1995 Z. z., ak záväzok v notárskej zápisnici podľa odseku 2 písm. c) vznikol z právneho úkonu, predmetom ktorého bolo poskytnutie peňažných prostriedkov, môže sa exekúcia týkať iba sumy predstavujúcej poskytnuté peňažné prostriedky a úrokov z omeškania. Inak sa záväzok v notárskej zápisnici nemôže týkať zmluvných pokút.

Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z., exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z., súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 3 zák. č. 233/1995 Z. z., ak je uznesenie, ktorým sa žiadosť zamietla, právoplatné, súd exekučné konanie aj bez návrhu zastaví. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 4 zák. č. 233/1995 Z. z., odseky 1 až 3 sa nepoužijú v konaní o výkon rozhodnutia, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné trovy súdneho konania.

Podľa § 44 ods. 5 zák. č. 233/1995 Z. z., ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade cudzieho rozhodnutia, súd doručí návrh na vykonanie exekúcie povinnému do vlastných rúk. Ak povinný do 15 dní od doručenia návrhu na vykonanie exekúcie nepodá návrh na samostatné uznanie cudzieho rozhodnutia, súd poverí exekútora, ak sú splnené podmienky podľa odseku 2, aby vykonal exekúciu.

Podľa § 44 ods. 6 zák. č. 233/1995 Z. z., poverenie na vykonanie exekúcie obsahuje označenie

- a) súdu, ktorý poveruje exekútora vykonaním exekúcie,
- b) exekútora, ktorý je poverený vykonaním exekúcie,
- c) exekučného titulu a orgánu, ktorý ho vydal,
- d) oprávneného a povinného,
- e) vymáhaného nároku,
- f) prípadne potvrdenie o vykonateľnosti cudzieho exekučného titulu.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v prejednávanej veci si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkových škôd a nemajetkovej ujmy a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok.

Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Bez ohľadu na rôzne výklady ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení pred 1.6.2011 a po tomto dátume, teda či pod slovné spojenie rozhodnutia v rozhodcovských komisiách a zmierov nimi schválených je možné a potrebné zahrnúť rozhodcovské rozsudky vydané rozhodcovskými súdmi alebo vydané jedným rozhodcom súd uvádza, že v ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku uvedenú lehotu 15 dní na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia exekútora považuje za mimoriadne krátku na to, aby mohol exekučný súd náležite preskúmať predložený rozhodcovský rozsudok, ako aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V súvislosti so vstupom do Európskej únie sa Slovenská republika zaviazala poskytnúť spotrebiteľom zvýšenú ochranu vzhľadom na ich postavenie v spotrebiteľských vzťahoch, pričom v ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka bolo zakotvené, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, teda v akomkoľvek štádiu exekučného konania je oprávnený exekučný súd skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaví s poukazom na ust. § 45 ods. 1 až 3 Zákona o rozhodcovskom konaní.

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uznesení zo dňa 9.12.2010 pod sp. zn. IIÚS545/2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie a to v každom štádiu exekúcie a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti exekúcie adekvátne procesne zareagovať. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vydanie exekúcie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Exekučného poriadku.

K zhodnému záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 29.3.2011 pod sp. zn. 5Cdo291/2010, v zmysle ktorého je exekučný súd oprávnený a povinný skúmať materiálno správnuosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko ide o exekučný titul s určitými špecifikami. Na rozdiel od iných exekučných titulov zákon oprávňuje súdy, aby v konaní o nútenom výkone rozhodcovského rozsudku vedenom či už podľa Občianskeho súdneho poriadku alebo Exekučného poriadku toto konanie zastavili na návrh, ale aj bez návrhu, ak rozhodcovské konanie nemalo vôbec prebehnúť, pretože predmetom sporu bola vec, ktorá nemôže byť podľa § 1 predmetom rozhodcovského konania alebo predmetom sporu bola vec už rozhodnutá. Tiež vtedy, keď rozhodcovský rozsudok je v rozpore so zákonom alebo je v rozpore s dobrými mravmi alebo nim bolo prisúdené plnenie nemožné, pričom nie je podstatné, že nebola podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Súd v danej veci poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu pod sp. zn. IV.ÚS 606/2012 zo dňa 14.12.2012, v ktorej sa zaoberal sťažnosťou žalobcu v obdobnej veci ako vo vzťahu k namietanému porušeniu postupu Okresného súdu v Prešove a to porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov pred Okresným súdom v Rimavskej Sobote pod sp. zn. 15Er 684/2011.

Podľa zistení Ústavného súdu bola Okresnému súdu dňa 15.8.2011 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, na vykonanie exekúcie, kedy 16.4.2012 súd vyzval žalobcu na predloženie rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola predložená 4.5.2012 a uznesením zo dňa 5.10.2012 bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené zistenia poukázal na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej nie je každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy.

Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prietahy zbytočné v zmysle ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy (napr. nález Ústavného súdu I.ÚS 63/00).

Ústavný súd poukázal na to, že už v predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu v trvaní aj niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Uviedol, že v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v relevantnom čase už 15- dňová lehota od doručenia žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia neplatí, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti na vykonanie exekúcie.

V uvedenom ustanovení je výslovne uvedené, že táto lehota sa nevzťahuje na prípady, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c), a), d) Exekučného poriadku, teda notársku zápisnicu a rozhodcovský rozsudok. Dôvodom tejto výnimky je nutnosť preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomnosti, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie.

V čase rozhodovania pred Ústavným súdom bolo už o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia rozhodnuté a doba rozhodovania o tejto žiadosti v trvaní viac ako 13 mesiacov by vo všeobecnosti nebola ústavne udržateľná, ale v okolnostiach daného prípadu, keď Ústavnému súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že sťažovateľka podávala žiadosti o udelenia poverení na vykonanie exekúcie hromadne, teda v rovnakom čase zaťažovala všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom na čo musela počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jej žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je možné považovať za ústavne akceptovateľné.

Z uvedeného dôvodu bola sťažnosť sťažovateľky - žalobcu odmietnutá ako neopodstatnená.

V predmetnom konaní súd nemal za preukázané nesprávny úradný postup - existenciu prieťahov v konaní ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zo zhodného dôvodu a s poukazom na vyššie citované rozhodnutie Ústavného súdu SR nebolo možné konštatovať zbytočné prieťahy v konaní exekučného súdu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. V uvedenej veci exekučný súd konal sústredene bez prieťahov a tvrdená nečinnosť exekučného súdu žalobcom, nebola zistená. Návrh bol doručený dňa 4.10.2010, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok a bola žiadaná súčinnosť oprávneného, ktorú neposkytol v lehotách určených súdom.

K ustanoveniu § 44 ods. 2 exekučného poriadku súd považuje za potrebné dodať, že je ním zvýraznená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie tohto poverenia, pretože jeho vydanie musí byť výsledkom náležitého skúmania exekučného titulu, všetky namietané návrhy na vydanie exekúcie boli žiadané na základe titulu rozhodcovského rozsudku. Keďže však titulom bol rozhodcovský rozsudok je potrebné vychádzať aj zo spomínaného zákona o rozhodcovskom konaní, v ktorom kontexte pätnásťdňová lehota na vydanie poverenia je extrémne krátka, aby zodpovedne exekučný súd preskúmal predložené rozhodcovský rozsudok a žiada súdneho exekútora o udelenie poverenia, vzhľadom na zložitosť veci, posúdenie súladu exekučného titulu zmenu so štátnym právnym poriadkom, ale aj predpismi EÚ. Napokon aj Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval zákonom stanovených lehotách.

Súd dospel k záveru, že dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti o vydanie poverenia bola bez zbytočných prieťahov, v danej exekučnej veci bol oprávnený žiadaný o poskytnutie súčinnosti a predloženie vyjadrení na ktoré nereagoval, ani nepredložil listinné dôkazy, o ktoré bol žiadaný.

Podľa názoru súdu v ďalšom žalobca nepreukázal ani predpoklad zodpovednosti za škodu a to existenciou majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, pričom súd v tomto smere sa stotožnil s argumentáciou žalovaného a dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky, pretože nepostačuje len jeho tvrdenia o tom, že mu tieto náklady vznikli.

Na základe uvedeného preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal z dôvodu, že žalobca bol v spore neúspešný a žalovanej trov konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

- a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.